

**Справа «Рутсалайнен проти Фінляндії»
(«*Ruotsalainen v. Finland*»)**

У рішенні, ухваленому 16 червня 2009 року у справі «Рутсалайнен проти Фінляндії», Європейський суд постановив, що

- було порушено ст. 4 Протоколу № 7 до Конвенції (право не бути притягненим до суду або покараним двічі) стосовно факту покарання заявника за вчинення дорожнього правопорушення.

Відповідно до ст. 41 Конвенції Суд призначив сплатити заявнику 1 500 євро як компенсацію моральної шкоди та 8 000 євро на відшкодування судових витрат.

Обставини справи

Заявник Юкка Рутсалайнен є громадянином Фінляндії, народився 1969 року та мешкає у м. Лапінлахті (Lapinlahti).

У січні 2001 року п. Рутсалайнена затримала поліція і встановила, що його автомобіль був заправлений паливом, що не відповідало стандартам (замість дизельного палива заявник використовував паливо нижчої вартості). Проти п. Рутсалайнена було розпочато коротке кримінальне провадження. За його підсумками заявника було визнано винним та зобов'язано сплатити штраф у розмірі 720 фінських марок (приблизно 120 євро). У рішенні суду вказувалося на зізнання заявника у тому, що він самостійно заправляв автомобіль, а це, на думку суду, свідчило про прямий умисел заявника на вчинення правопорушення. Заявник не оскаржив цього рішення, відтак у березні 2001 року воно набуло сили.

У вересні 2001 року проти заявника було порушено адміністративне провадження. За його підсумками суд одночасно визнав п. Рутсалайнена винним у використанні пального нижчої вартості та у тому, що він заздалегідь не повідомив Автомобільну податкову адміністрацію про використання такого пального. Отож, заявника було зобов'язано сплатити штраф у розмірі трикратної різниці між вартістю пального, яким він мав би заправити свій автомобіль та пального, яким він самостійно заправив цей автомобіль. Відтак сума штрафу сягнула 90 000 фінських марок (понад 15 000 євро).

Заявник оскаржив останнє рішення, проте національні суди відмовилися його скасувати та зменшити величину стягнення.

Зміст рішення Суду.

Спираючись на ст. 4 Протоколу № 7 до Конвенції заявник скаржився на те, що його було покарано двічі за одне й те ж дорожнє правопорушення.

Суд нагадав, що ціль ч. 1 ст. 4 Протоколу № 7 до Конвенції полягала у забороні повторення кримінального провадження, котре було вже завершено ухваленням остаточного рішення.

Суд вирішив, що обидві застосовані до заявника санкції були кримінальними за своєю природою. Перше провадження було «кримінальним» відповідно до внутрішньо-національної класифікації, а друге – хоч і було класифіковане у національній правовій системі як адміністративне (фіскальне), за своїм значенням, на думку Суду, було кримінальним, адже воно не було

просто компенсаційним, а втричі перевищувало обсяг заподіяної заявником шкоди. Тому, друге покарання за своєю суттю переслідувало як каральну ціль, так і мету попередження вчинення правопорушення у майбутньому, тобто йому були притаманні типові риси кримінальної покарання.

Більше того, в обидвох випадках предметом судового розгляду були однакові обставини (використання заявником палива нижчої вартості). Єдина відмінність стосовно фактичного підґрунтя згаданих проваджень полягала у вказівці судом у першому випадку на умисел заявника щодо вчинення правопорушення. Проте загалом, підставою для покарання заявника і першого, і другого разу були ті ж самі обставини. Суд підкреслив, що у другому провадженні не виявилось жодних нових обставин чи виправлень недоліків першого процесу, про що йдеться у ч. 2 ст. 4 Протоколу № 7 до Конвенції.

Отож, Суд постановив про порушення ст. 4 Протоколу № 7 до Конвенції.